

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: I KŽ-201/2021-5

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Turudića univ.spec.crim., predsjednika vijeća te dr.sc.Tanje Pavelin i Tomislava Juriše, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ivane Bujas zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv okrivljenog I. T. i dr., zbog kaznenog djela iz članka 246. stavka 1. i 2. i dr. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15., dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama okrivljenika I. T., T. L., I. C., A. T., H. B., I. T., A. P., O. D. i S. H., protiv rješenja Županijskog suda u Zagrebu od 6. svibnja 2021., broj Kov-59/2020., u sjednici vijeća održanoj 15. rujna 2021.,

r i j e š i o j e

I Djelomično se prihvaćaju žalbe okrivljenog I. T., okrivljenog O. D. i okrivljene S. H. te u cijelosti žalbe okrivljenog I. T., okrivljenog T. L., okrivljenog I. C., okrivljenog A. T., okrivljenog H. B. i okrivljenog A. P., ukida se prvostupanjsko rješenje u dijelu pod točkom I te se u tom dijelu predmet upućuje prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

II U ostalom dijelu, u odnosu na točku II i III prvostupanjskog rješenja, žalbe okrivljenog I. T., okrivljenog O. D. i okrivljene S. H. odbijaju se kao neosnovane.

Obrazloženje

1. Županijski sud u Zagrebu, rješenjem od 6. svibnja 2021., broj Kov-59/2020., odbio je, na temelju članka 351. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br: 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.), pod točkom I izreke rješenja prijedlog branitelja I okrivljenog I. T., braniteljice II okrivljenog T. L., branitelja IV okrivljenog D. K., branitelja VI okrivljenog I. C., branitelja VII okrivljenog A. T., braniteljice IX okrivljenog H. B., braniteljice X okrivljenog I. T., branitelja XI okrivljenog A. P.,

branitelja XII okrivljenog O. D., branitelja XIII okrivljene S. H. i branitelja XV okrivljenog I. S. za izdvajanje iz spisa kao nezakonitog dokaza Izvješća neovisnog stručnjaka na engleskom jeziku (list 72431 do 72701 spisa), Izvještaja neovisnog stručnjaka K. P. na hrvatskom jeziku (list 72702 do 72968 spisa) i Dopunu izvješća na engleskom i hrvatskom jeziku (list 73080 do 73117 spisa).

1.1. Pod točkom II izreke rješenja, na temelju članka 351. stavak 1. ZKP/08., odbijen je kao neosnovan prijedlog branitelja XII okrivljenog O. D. i branitelja XIII okrivljene S. H. za izdvajanje iz spisa kao nezakonitog dokaza Izvješća neovisnog revizora izvanrednom povjereniku društva A. d.d. za 2016. godinu, koje je sačinio P. d.o.o. dana 9. listopada 2017., (list 72959 do 72962 spisa).

1.2. Pod točkom III izreke rješenja, na temelju članka 351. stavak 1. ZKP/08., odbijen je kao neosnovan prijedlog braniteljica X okrivljenog I. T. za izdvajanje iz spisa kao nezakonitog dokaza zapisnika o ispitivanju X okrivljenog I. T. od 20. kolovoza 2020. sa snimkom ispitivanja (list 82833 do 82837 spisa).

2. Protiv tog rješenja (točke I izreke istog kako to sadržajno proizlazi iz žalbe) žali se okrivljeni I. T. osobno i po branitelju po službenoj dužnosti odvjetniku Ž. Ž., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 467. točka 1. u vezi članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08. i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači na način da se kao nezakonit dokaz iz spisa predmeta izdvoji Izvješće neovisnog stručnjaka na engleskom jeziku (list 72431 do 72701 spisa), Izvještaj neovisnog stručnjaka K. P. na hrvatskom jeziku (list 72702 do 72968 spisa) i Dopuna izvješća na engleskom i hrvatskom jeziku (list 73080 do 73117 spisa) te podredno da se pobijano rješenje ukinе i vrati na ponovno odlučivanje prvostupanjskom sudu. S obzirom se obje žalbe sadržajno nadopunjuju iste su razmatrane kao jedna žalba.

2.1. Žali se i okrivljeni O. D., osobno i po branitelju odvjetniku V. M., smatrajući rješenje „u cijelosti neosnovanim“, sadržajno pobijajući točku I i II izreke rješenja, s prijedlogom da se „pobijano rješenje preinači i prihvati prijedlog XII okrivljenog O. D. za izdvajanje nezakonitih dokaza iz spisa predmeta, podredno pobijano rješenje ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.“ S obzirom se obje žalbe sadržajno nadopunjuju iste su razmatrane kao jedna žalba.

2.2. Istovjetno kao i prethodno, žali se i okrivljena S. H., osobno i po branitelju odvjetniku A. K., s prijedlogom da se „pobijano rješenje preinači i prihvati prijedlog XIII okrivljene S. H. za izdvajanje nezakonitih dokaza iz spisa predmeta, podredno pobijano rješenje ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.“ S obzirom se obje žalbe sadržajno nadopunjuju iste su razmatrane kao jedna žalba.

2.3. Okrivljeni A. T., po branitelju odvjetniku F. O., rješenje pobija u odnosu na točku I izreke, zbog „bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, povrede Kaznenog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja“, s prijedlogom „rješenje preinačiti u skladu sa žalbenim navodima i donijeti rješenje kojim se dokazi navedeni poimenično u pobijanom rješenju pod točkom I. izdvajaju iz spisa kao nezakoniti ili navedeno rješenje ukinuti te predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.“

2.4. Žalbu protiv točke I izreke pobijanog rješenja podnio je i okrivljeni H. B., po braniteljici odvjetnici L. Č., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. i članka 468. stavak 3. ZKP/08. te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da „vijeće pobijano rješenje preinači na način da iz spisa predmeta izdvoji kao nezakonit dokaz Izvješće neovisnog stručnjaka na engleskom jeziku (list 72431 do 72701 spisa), Izvještaj neovisnog stručnjaka K. P. na hrvatskom jeziku (list 72702 do 72968 spisa) i Dopunu izvješća na engleskom i hrvatskom jeziku (list 73080 do 73117 spisa), odnosno podredno da se pobijano rješenje ukine i vrati optužnom vijeću na ponovno odlučivanje.“

2.5. Protiv pobijanog rješenja, u odnosu na točku I istog, žali se i okrivljeni I. C., po branitelju N. M., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. i članka 468. stavak 2. i 3. ZKP/08. te zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 470. stavak 2. ZKP/08., s prijedlogom „žalbu prihvatiti, ukinuti pobijano rješenje te predmet vratiti na ponovno odlučivanje optužnom vijeću Županijskog suda u Zagrebu“.

2.6. Okrivljeni A. P., po branitelju odvjetniku I. S., predmetno rješenje pobija „zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, kao i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz čl. 467. toč. 1. i 3. ZKP-a te pogrešne primjene materijalnog prava“, sadržajno pobijajući točku I izreke rješenja, s prijedlogom „pobijano rješenje ukinuti, podredno isto preinačiti na način da se iz spisa izdvoje kao nezakoniti dokazi Izvješće neovisnog stručnjaka na engleskom jeziku (list 72431 do 72701 spisa), Izvještaj neovisnog stručnjaka K. P. na hrvatskom jeziku (list 72702 do 72968 spisa) i Dopunu izvješća na engleskom i hrvatskom jeziku (list 73080 do 73117 spisa)“.

2.7. Žalbu protiv točke I pobijanog rješenja podnio je i okrivljeni T. L., po braniteljicama odvjetnicama A.-M. G. i dr.sc. L. V., zbog „bitne povrede odredaba kaznenog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja“, s prijedlogom „žalbu ocijeniti osnovanom te pobijano rješenje ukinuti i vratiti na ponovno odlučivanje optužnom vijeću Županijskog suda u Zagrebu, a podredno pobijano rješenje preinačiti te na temelju članka 10. stavak 2. točke 2. i 3. ZKP iz spisa predmeta izdvojiti kao nezakonite slijedeće dokaze: br. 1541.- Izvještaj neovisnog stručnjaka K. P. na engleskom jeziku (list 72431 do 72701 spisa), br. 1542.- Izvještaj neovisnog stručnjaka K. P. na hrvatskom jeziku (list 72702 do 72968 spisa), br. 1550.- Dopuna nalaza izvještaja neovisnog stručnjaka K. na engleskom jeziku (list 73080-73098 spisa) i br. 1551.- Dopuna nalaza i izvještaja neovisnog stručnjaka K. na hrvatskom jeziku uz popratni dopis (list 73099 do 73117 spisa)“.

2.8. Okrivljeni I. T., po braniteljicama odvjetnicama M. K. i Ž. P., podnio je žalbu protiv točke I i III izreke rješenja, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08. te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se ukine točka I i III pobijanog rješenja te vrati predmet na ponovno odlučivanje, podredno da se preinači pobijano rješenje te na temelju članka 10. stavak 2. točka 2. i 3. ZKP/08. iz spisa predmeta izdvoje kao nezakoniti dokazi navedeni pod točkama I i III izreke rješenja.

3. Na temelju članka 474. stavak 1. u vezi članka 495. ZKP/08. spis je prije dostave sucu izvjestitelju dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Žalbe okrivljenih I. T., T. L., I. C., A. T., H. B. i A. P. su osnovane, dok su žalbe okrivljenih I. T., O. D. i okrivljene S. H. djelomično osnovane.

5. U pravu su svi okrivljenici žalitelji kada u žalbi ističu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08. jer pobijano rješenje, u dijelu koji se odnosi na točku I pobijanog rješenja, nema razloga o odlučnim činjenicama, a razlozi koji su navedeni su nejasni i u znatnoj mjeri proturječni.

6. Osnovano žalitelji ukazuju da su razlozi prvostupanjskog rješenja o pitanju nezakonitosti nalaza i mišljenja iz razloga propisanih u članku 311. ZKP/08. nejasni i proturječni, a prvenstveno u odnosu na razloge koje osobe su izradile kombinirano financijsko-knjigovodstveno i revizorsko vještačenje, a zbog čega se onda ne može ispitati rješenje niti u dijelu koji se odnosi na razloge postoje li okolnosti propisane u članku 311. ZKP/08. u odnosu na osobe koje su sudjelovale na izradi nalaza i mišljenja, a koji su od utjecaja na zakonitost nalaza i mišljenja. Nadalje, dio rješenja koji se temelji i obrazlaže isključivo na temelju "Smjernica vijeća Europe" nema razloga o odlučnim činjenicama.

6.1. Tako žalitelji ispravno upiru da pogrešno prvostupanjski sud utvrđuje da je "pravni okvir" za svoju odluku "našao u Smjernicama Vijeća Europe" (točka 6.10. rješenja), a zatim pojašnjava da su to Smjernice o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica koje je donijela Europska komisija za učinkovitost pravosuđa (CEPEJ) 11. i 12. prosinca 2014., dakle, komisije osnovane pri Vijeću Europe 18. rujna 2002. Rezolucijom Res(2002)12, jer "odredbe ZKP/08. ne reguliraju konkretno situaciju o kojoj je riječ u ovom slučaju". Međutim, niti Smjernice Vijeća Europe niti Smjernice Europske komisije za učinkovitost pravosuđa nisu izvor prava niti su obvezujuće za države članice već predlažu mjere koje vlade mogu provesti implementirajući ih na nacionalnoj razini zbog čega, iako su bez pravne snage, imaju političku i zakonodavnu važnost. U predmetnim Smjernicama se navodi da predstavljaju referentni okvir za zakonodavca i praktičare u slučajevima gdje je vještak angažiran od strane suda tijekom postupka donošenja sudske odluke.

6.2. Stoga, ispravan pravni okvir za donošenje sudske odluke u konkretnom slučaju su samo ZKP/08., Zakon o sudovima ("Narodne novine" broj 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19. i 130/20.-dalje: Zakon o sudovima) i Pravilnik o stalnim sudskim vještacima („Narodne novine“, broj 38/14., 123/15., 29/16. - Ispravak i 61/19.- dalje: Pravilnik) pa time nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama u dijelovima kojim je prvostupanjski sud temeljio svoju odluku na Smjernicama.

7. Nadalje, da bi se moglo valjano utvrditi postoje li ili ne postoje razlozi propisani u članku 311. stavak 1. i 2. ZKP/08. koji imaju za posljedicu nezakonitost nalaza i mišljenja, potrebno je prethodno dati jasne, pravilne i neproturječne razloge o okolnosti tko je i u kojem opsegu utvrđivao i ocjenjivao važne činjenice na temelju potrebnog stručnog znanja što treba biti naznačeno u pisanom nalazu i mišljenju, sukladno članku 315. stavak 3. i članku 316. stavak 1. ZKP/08., koje odredbe obvezuju pravnu osobu vještaka da dostavi pisani nalaz i mišljenje potpisan od

osoba koje su obavile vještačenje te njihovo zanimanje, stručnu spremu i specijalnost.

7.1. Stoga, u pravu su žalitelji kada navode da u pobijanom rješenju nisu dani jasni razlozi, a oni koji su navedeni su proturječni, i to u odnosu na utvrđivanje koje pravne osobe su supstancijalno vještačile jer je vještačenje prekogranično dislocirano u K. P. da bi zatim, na temelju povjerljivog sporazuma (*letter of engagement*) sklopljenog s K. P., u izradi nalaza i mišljenja sudjelovale druge pravne osobe među kojima i K. C. d.o.o. za reviziju i K. B. i H., kako to proizlazi iz očitovanja K. P. (list 83452 spisa), dostavljenog računa uz dopis I. K. od 29. studenog 2019. (listovi 76574 - 76576 i spisa) i dopisa I. K. od 18. rujna 2019. (list 76559-76560 spisa).

7.2. Tako je iz dostavljenog računa razvidno da je trgovačko društvo K. H. (K. C. d.o.o. za reviziju) ukupno odradilo 4632 sata na izradi nalaza i mišljenja, trgovačko društvo K. B. i Hercegovina 268 sati dok je T. K. P. odradilo 462 sata. Iako je za žalitelje navedeno u očitom nerazmjeru, što smatra i drugostupanjski sud, prvostupanjski sud ipak utvrđuje da se radilo o "pomagačima" iz točke 2. Smjernice (koja se odnosi na zaposlenike vještaka, a ne na djelatnike druge pravne osobe, pa se oni niti ne mogu smatrati "pomagačima" iz citirane točke) koja ne propisuje obvezu uključivanja njihovih imena i opsega poslova u pisani nalaz ako se radi o njihovom "minorom radu" te zaključuje da je nalaz u cijelosti izradila K. P..

7.3. Kao što je već prethodno navedeno, citirane Smjernice nisu izvor prava, a osim što se pogrešno primjenjuju kao akt koji ima opću primjenu, obvezujuću i neposredno primjenjuću za države članice Vijeća Europa, potpuno promašeno se pobijanim rješenjem podvode djelatnici drugih pravnih osoba iz različitih država angažiranih od strane K. P. na temelju povjerljivih sporazuma pod zaposlenike K. P., pa su izneseni razlozi u tom dijelu proturječni.

7.4. Osim toga, prvostupanjski sud je tražio očitovanja K. H. u odnosu na opseg poslova djelatnika K. H. koji su radili na izradi nalaza i mišljenja precizirajući da se radi o više rangiranim menadžerima (2733 sati), asistent menadžerima (1424 sati) i asistentima (387 sati), koji po svom položaju evidentno nisu pružali pomoćno-tehničke usluge za izradu nalaza, te o poslovnoj povezanosti s oštećenikom u ovom kaznenom postupku, a od K. P. zatražena su imena djelatnika K. H. koji su radili na izradi nalaza i mišljenja ukupno 4632 sata kao i podatak i koje poslove odnosno radnje su obavljali. K. H. se očitovala da su njeni zaposlenici bili angažirani od strane oštećenika u ovom postupku za usluge poslovnog savjetovanja i asistencije Povjereniku A. ali da se zajamčila neovisnost zaposlenika koji su pomagali na izradi nalaza potpisivanjem izjave tužitelju od strane "relevantnih zaposlenika" (list 83441 spisa).

7.5. Nadalje, T. K. P. se očitovalo da iz razloga povjerljivosti nisu u mogućnosti objaviti imena pojedinaca iz K. H. koji su analizirali informacije koje su bile predmet vještačenja, te potvrđuju da su "članovi tima iz K. H. potpisali potvrdu o neovisnosti sastavljenu od strane Županijskog državnog odvjetništva (list 83452 spisa) koja je također povjerljiva te se ne dostavlja u spis. Prvostupanjski sud prihvaća citirana očitovanja te zaključuje da je utvrđena neovisnost osoba djelatnika K. H. jer za vrijeme pomaganja na izradi vještačenja odnosno niti prije niti tijekom angažmana za K. P. nisu sudjelovali u pružanju usluga poslovnog savjetovanja ugovorenih između

društva K. H. i A. d.d. na temelju čega je isplaćen iznos od 6,8 milijuna eura društvu "K.. i ostalim K. uredima", kako to proizlazi iz spisa.

7.6. Međutim, time prvostupanjski sud ne daje nikakve razloge o opravdanosti prihvaćanja očitovanja koja se pozivaju na zaštitu osobnih podataka i tajnost podataka o osobama koje su sudjelovale na izradi nalaza i preciziranju opsega i vrste njihovih poslova iako Opća uredba o zaštiti osobnih podataka (Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016.) nije primjenjiva u kaznenom postupku, a osobito razlog „poslovne politike društva“ nije prihvatljiv argument za kazneni postupak, dok tvrdnje K. P. da je navedeno „raščišćeno“ sa Županijskim državnim odvjetništvom u Zagrebu prije naloženog vještačenja posebnim ugovorom, nisu ni od kakvog utjecaja na sud koji svoju odluku temelji isključivo na činjenicama koje sam utvrdi u postupku.

7.7. Stoga i po stavu drugostupanjskog suda pobijano rješenje ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama tko je izradio predmetni nalaz i mišljenje jer sudu nisu dostavljeni podaci o osobama i opsegu poslova djelatnika pravne osobe K. H., koja je prema dostavljenoj satnici izradila većinu nalaza i mišljenja, a kao uvjet da bi se nalaz i mišljenje mogao razmatrati s aspekta nezakonitosti u smislu članka 311. ZKP/08.

8. Osim toga, ispravno žalitelji ukazuju da se konkretno radilo o posebno složenom vještačenju (financijsko-knjigovodstvenom i revizorskom), za koje je potrebna multidisciplinarnost s više podspecijalnosti u struci zbog čega je, prema navodima tužitelja, upravo i određeno za vještaka trgovačko društvo iz P., iz čega se zaključuje da u R. H. ne postoji niti jedna stručna ustanova ili državno tijelo koje ima znanja i stručnosti provesti financijsko-knjigovodstveno i revizorsko vještačenje u ovom predmetu. Međutim, iz sudskog registra za K. P. jasno proizlazi da u vrijeme izrade nalaza nema reviziju kao registriranu djelatnost niti je I. K. registrirani revizor. Dokaz na koji se poziva prvostupanjski sud – razgledavanje web stranice društva K. P. prilikom izrade prvostupanjske odluke, nije dokaz koji je izveden na sjednici optužnog vijeća niti je dokaz kojim se utvrđuju tada registrirane djelatnosti pravne osobe. Dakle, s obzirom na to da K. P. nema registriranu reviziju kao djelatnost dok I. K. nije registrirani revizor, a evidentno je da je K. P. radi izrade vještačenja angažirala i druge pravne osobe od kojih je 90% vremena na izradi vještačenja utrošila K. C. d.o.o. za reviziju, prvostupanjski sud ne daje jasne i neproturječe razloge o podjeli zadataka što predstavlja osnovu za utvrđenje jesu li drugi angažirani stručnjaci aktivno sudjelovali u vještačenju, čija imena u takvom slučaju, kao i dio obavljenog posla, moraju biti poznati strankama i to ne samo radi provjere vjerodostojnosti nalaza i mišljenja, nego i zakonitosti provedenog vještačenja i eventualnog podnošenja zahtjeva za izuzeće.

9. Slijedom gore navedenog, razlozi prvostupanjskog suda izneseni u pobijanom rješenju, u odnosu na točku I izreke pobijanog rješenja, su proturječni i nejasni pri čemu i nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama, u dijelovima kako je to prethodno navedeno, uslijed čega se pobijano rješenje u tom dijelu nije moglo ispitati pa rješenje u odnosu na točku I izreke ukinuto i vraćeno na ponovno odlučivanje. Pri ponovnom odlučivanju, prvostupanjski sud će cijeliti da se strankama, odnosno obrani u ovoj stadiju postupka mora omogućiti da utvrde identitet osoba koje su sudjelovale u izradi nalaza i mišljenja i to kako onih iz P. tako i onih iz R. H.. Naime,

jedino tako obrana može doći do relevantnih saznanja potrebnih da utvrde ima li razloga iz članka 311. stavak 2. ZKP/08., o kojima ovisi zakonitost nalaza i mišljenja, nakon čega sud može ocijeniti prihvatljivost i osnovanost takvih zahtjeva odnosno prijedloga. Da bi udovoljilo toj obvezi, optužno vijeće prvostupanjskog suda će u ponovljenom postupku, pri ponovnom odlučivanju provesti suđenje o zakonitosti dokaza, pri čemu će kao svjedoka pozvati zastupnika TD K. P. I. K., kojeg će ispitati kako bi utvrdilo relevantne podatke o ostalim osobama koje su sudjelovale u izradi nalaza i mišljenja, primjenjujući u potrebnoj mjeri sve odredbe iz čl. 291. ZKP/08. Naime, imena vještaka koji su sudjelovali u izradi nalaza i mišljenja ne uživaju u kaznenom postupku zaštitu prema Općoj uredbi o zaštiti osobnih podataka i to zbog potrebe ravnopravnosti oružja koje je sastavnica načela pravičnog suđenja i cilja kaznenog postupka. Ovisno o dobivenim podacima, kao i daljnjim dokaznim prijedlozima, utvrdit će prvostupanjski sud na koje se poslove odnosio angažman TD K. C. d.o.o. za reviziju koje je odradilo 90 % sati u izradi nalaza, te potom ocijeniti je li to odlučno za utvrđivanje okolnosti propisanih u članku 311. ZKP/08.. Dakako, istodobno će morati utvrditi i kakva je bila priroda ranijeg poslovnog odnosa između trgovačkih društava K. H. i A., koji je u ovom postupku oštećenik, odnosno je li ona takve kvalitete da predstavlja osnovu za subjektivni ili objektivni test pristranosti. U tom smislu pri zaključivanju koliko je tko od involviranih pravnih subjekata sudjelovao u izradi nalaza i mišljenja, prvostupanjski sud će cijeliti i kome je isplaćen koji dio ukupnog iznosa troškova i nagrade za vještačenje kao i okolnost kojim sve K. uredima, osim H., je oštećenik isplatio dio ukupnog iznosa od 6,8 milijuna eura.

10. U odnosu na točku II izreke pobijanog rješenja, žale se okrivljeni O. D. i okrivljena S. H., smatrajući da je Izvješće neovisnog revizora izvanrednom povjereniku društva A. d.d. za 2016. godinu, koje je sačinio P. d.o.o. dana 9. listopada 2017., nezakonit dokaz, s obzirom da je trgovačko društvo P. d.o.o. protivno članku 22. stavak 1. točka 4. Zakona o reviziji i Uredbe EU br. 537/2014., angažirano za revizora 2016., a postojala je dvojba o neovisnosti i nepristranosti revizora, s obzirom da je to društvo obavljalo poslove procjene imovine 2015., sačinilo izvještaj o transfernim cijenama za 2016., analizu usporedivosti-usluge podrške upravljanju za 2016. te porezno savjetovanje u periodu 2013.-2017.

10.1. Međutim, osnovano je prvostupanjski sud odbio prijedlog za izdvajanje predmetnog dokaza iz spisa predmeta, jer nisu ispunjene zakonske pretpostavke iz članka 10. ZKP/08., dok žalbeni navodi spadaju u ocjenu vjerodostojnosti izvedenog dokaza, koju ocjenjuje raspravno vijeće prilikom donošenja odluke.

11. Okrivljeni I. T., žaleći se na točku III izreke pobijanog rješenja, ističe da je dopunski ispitan u odnosu na točku 2. optužnice nakon što je dovršena državnoodvjetnička istraga u tom predmetu, što njegovo dopunsko ispitivanje od dana 20. kolovoza 2020., čini protuzakonitim te zapisnik o tom ispitivanju nezakonitim dokazom.

11.1. Međutim, protivno ovim žalbenim navodima, osnovano je prvostupanjski sud odbio prijedlog za izdvajanje iz spisa zapisnika o ispitivanju okrivljenika I. T., navedenog u izreci pobijanog rješenja, jer se ne radi o nezakonitom dokazu. Naime, iako je doista okrivljenik dopunski ispitan nakon što je istraga formalno dovršena s danom 17. srpnja 2020., žalitelj gubi iz vida da je u odnosu na točku 2. optužnice, a u odnosu na koje djelo je okrivljenik i ispitan, podignuta neposredna optužnica u kojem

slučaju okrivljenik može biti ispitan sve do donošenja odluke u predmetu, pa se stoga ne radi o dokazu koji je izveden suprotno zakonu te time nije počinjena povreda odredaba kaznenog postupka jer je okrivljenik ispitan uz sva procesna jamstva te odgovarajuće pouke i uz prisutnost branitelja. Osim toga, u odnosu na navode žalitelja kojima upire na nezakonitost dokaza prikupljenih "nakon upisa završetka istrage", ističe se da je nezakonit je dokaz u smislu članka 10. stavak 2. točka 3. ZKP/08. dokaz pribavljen povredom odredaba kaznenog postupka i koji je kao takav izričito predviđen tim zakonom. Prema tome potrebno je da se kumulativno ispune zakonom predviđene pretpostavke jer nije svako postupanje protivno odredbama procesnog zakona takvog značaja da rezultira nezakonitošću dokaza. Nadalje, osim što ZKP/08. nema odredbi o prekluziji dokazivanja, nema zakonskog uporišta prema kojem bi povreda normi na koje se poziva žalitelj predmetni dokaz činile nezakonitim.

12. Budući da žalbama okrivljenog O. D. i okrivljene S. H. u odnosu na točku II i žalbom okrivljenog I. T. u odnosu na točku III izreke prvostupanjskog rješenja, rješenje nije s uspjehom osporeno, niti su ispitivanjem pobijanog rješenja, u tim dijelovima, na temelju članka 494. stavak 4. ZKP/08. utvrđene povrede na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju članka 494. stavak 3. točka 2. ZKP/08., odlučeno je kao u izreci.

Zagreb, 15. rujna 2021.

Predsjednik vijeća:

Ivan Turudić, univ.spec.crim., v.r.